

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Економија (2017/2018)**

Факултет	Бизнис и економија
Циклус на студии	Трет циклус (докторски)
ЕКТС	180
Титула	Доктор по економски науки / Насока: Економија
Архивски број на акредитација [180]	03-1547/1
Решение за почеток со работа	03-1619/20 (18.12.2017)
Датум на акредитација	20.06.2017

Опис на програмата

Целите на програмата се :

- Подигнување на нивото на управување и раководење на претпријатијата и развој на современиот менаџмент;
- Оспособување и изградување менаџери од современ профил: претприемачи, подготвени да преземаат акции, но и ризици кои се поврзани со секоја иницијатива, флексибилни, решителни и храбри личности;
- Образование на високо квалификувани и професионални менаџери со лидерски способности и со желба за справување со предизвиците на новиот милениум;
- Создавање менаџери со нови погледи и начин на размислување, развивање способности за предвидување на иднината и прифаќање на предизвиците и можностите кои ги нуди бизнисот во 21 век.

Кариера

По успешно завршување на програмата, студентите ќе можат:

- Индивидуално и групно да работаат на истражување на најсоодветните форми на исполнување на потребите на населението.
- Да ги елаборираат, од научен и од професионален аспект, разликите и потребите на заедницата.
- Активно да бидат вклучени во изградбата на макроекономската и микроекономската политика.
- Да бидат информирани и да придонесуваат во научните и во професионалните елаборати.

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

- Пресметка на основните макроекономски агрегати и критичка анализа на постојните макроекономски политики.
- Давање критички осврт на развојните политики и на нивната примена во националното стопанство.

Примена на знаењето и разбирањето

- Можноста за дијагностицирање на реалните пазарни случувања, предвидување на тенденциите на тие случувања како и анализирање на ефектите на преземените мерки на економската политика врз пазарните движења.

Способност за проценка

- Способни да бидат позицијата на лидери во профитабилни и во непрофитабилни организации во земјава и насекаде низ светот.
- Анализа на општите процеси на економскиот развој во светот и посебно процесите на транзиција, регионализација и на глобализација на светските економски текови.

Комуникациски вештини

- Овозможување на развој на лични способности, на комуникација, на истражувања и на други значајни способности кои се потребни за вработување.
- Овозможување на студентите активно да се вклучат во предавањата и да вршат независно истражување во сите области на бизнис и економија.

Вештини на учење

- Развивање на концептот на критичко размислување на студентите.
- Овозможување за стекнување истражувачки способности и искуство за претприемништвото, менаџментот, маркетингот и за финансиите во јавните, во приватните и во непрофитабилните организации.

Листа на предмети

Семестар 1

- [DBE0101] [10.0 ЕКТС] **Методологија на истражување и квантитативни методи на истражување во економија**
- [DBE0102] [10.0 ЕКТС] **Теорија на организација - мултидисциплинарен пристап**
- [DEC0101] [10.0 ЕКТС] **Финансиска економија**

Семестар 2

- [DBE0105] [10.0 ЕКТС] **Прифаќање и одобрување на планот за докторската дисертација**
- [10.0 ЕКТС] **Изборен предмет**
- [10.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 3

- [PHD-S3-S4-01] [40.0 ЕКТС] **Научно-истражувачка работа**
- [PHD-S3-S4-03] [20.0 ЕКТС] **Публикации I**

Семестар 4

Семестар 5

- [DBE0104] [20.0 ЕКТС] **Презентација на резултатите од истражувањето**
- [PHD-S5-01] [10.0 ЕКТС] **Публикации II**

Семестар 6

- [EC-PhD-THESIS] [30.0 ЕКТС] **Докторска дисертација**

Description of courses

Задолжителни предмети

- **Методологија на истражување и квантитативни методи на истражување во економија**
Целта на предметот е да се запознаат студентите со проблемите во економетријата, вклучувајќи ги и изборот

на спецификациските и функционалните форми, превенцијата од злоупотреба на претпоставките на класичниот линеарен модел, елементите на веројатноста и статистиката за економетрија, интуицијата и теоретската процена на регресионите модели со една и повеќе променливи, извршувањето на оригинално емпириско истражување, екстензијата на генералниот линеарен модел, структурата на динамичкиот модел и процената на променливите со ограничена зависност и др. Овој предмет исто така е дизајниран за студенти кои се подготвуваат за изработка на докторски проект - теза. Главните цели на предметот е на студентите да им се понудат алатки за коцептуализација на нивната теза во однос на изноаѓање истражувачко прашање и создавање методи за прибирање податоци и за квалитативна анализа. Предметот е фокусиран на проблемите на квалитативните методи и техники, како што се статистичката анализа, текстови поврзани со теоријата и тестирање хипотези. Потоа од значење се и темите за дескриптивна и каузална инференција, лонгитудинални, компаративни истражувања и студија на случај. Напредни информации ќе се нудат за прибирање податоци работејќи со текст. Целта е анализирање на квалитативни податоци, финално ставање на сите теоретски и практични дејствија во функција на дизајнирање и пишување на тезата. Епистемолошките аспекти на предметот ќе се материализираат низ следниве прашања: Како ние восприемаме? Што е теорија на познанието, што е познание, како се доаѓа до научните знаења и вистината?

- **Теорија на организација - мултидисциплинарен пристап**

Предметот ќе им овозможи на студентите темелно запознавање на класичните и современите теории од оваа област. Во овој предмет ќе бидат третирани класичната социолошка теорија, организациската економија, институционалната теорија, теоријата на вмрежување и еколошката теорија. Исто така, во овој предмет ќе се елаборираат и следниве содржини: бихејвиористичката теорија на организациското одлучување, спроведување и учење, социјалниот процес на конструкција, форми на организација, организациски дизајн и комплексност, организациска култура и контрола, организациска независност и сила, организациски цели и ефикасност, организацијата и технологијата, информациските процеси и насоки во организацијата, меѓуорганзациски врски и мрежи, нови и стари институционални теории, развој на т.н. организациска екологија, процес на организациски промени, институционални промени и општествени движења и др. Во тие рамки студентите ќе стекнат знаење за анализа на организацијата како систем.

- **Финансиска економија**

Целта на предметот е развивање способности кај PhD-кандидатите во насока на тоа: - Да го вреднуваат придонесот на различните економски теории врз економскиот пораст и развој. - Да го утврдуваат влијанието на финансиските пазари врз економијата. - Да користат инвестиции, портфолио и теорија на корпоративните финансии. - Да ги сфатат и практично да ги применуваат техники за вреднување на средствата. - Да оценуваат структури на капиталот, финансирање на трошоците и користење методи на капитално буџетирање. - Да аплицираат и критички да го оценуваат пазарот на капитал преку финансиски модели. - Да ги разбираат ефектите на економските кризи врз реалниот сектор и макроекономскиот амбиент.

- **Прифаќање и одобрување на планот за докторската дисертација**

По првиот семестар, студентот ги започнува активностите за составување на својот план за докторската дисертација. Активностите вклучуваат: одредување на литературата, составување хипотетичка рамка, дефинирање на методологијата за работа и определување индивидуален план како и прва јавна презентација. По потреба може да се организираат и изборни предмети за оваа цел.

- **Научно-истражувачка работа**

Во втората година (3 и 4 семестар) докторантот ја продолжува својата научноистражувачка дејност според одобриениот индивидуален план. Менторот дава процена во врска со овие активности.

- **Публикации I**

Публикација (издавање) на истражувачките активности според критериумите на релевантност на издавачкиот медиум. Издавачките активности и успеси на кандидатот се проверуваат пред научниот аудиторинг - за областа и релевантноста на истражувањето.

- **Презентација на резултатите од истражувањето**

На крајот на 5-от семестар, по истражувачките активности на индивидуалниот план, кандидатот ќе ги презентира јавно вкупните резултати од оваа фаза на трудот и од истражувањето.

- **Публикации II**

Публикација (издавање) на истражувачките активности според критериумите на релевантност на издавачкиот медиум. Со издавачките активности и успеси кандидатот се евалуира пред научниот аудиторинг - за областа и релевантноста на истражувањето.

- **Докторска дисертација**

Продолжување на работата на докторската дисертација. Се предава тезата (дисертацијата), се прифаќа од Наставно-научниот на Факултетот, се предава на членовите на комисијата и започнува процедурата за нејзина одбрана.

Изборни предмети

- **Напредна економетрија**

Преку овој предмет студентите се запознаваат со современите економетриски методи и со практичната примена на овие методи користејќи RATS и Matlab. Предметот ќе содржи 4 дела. Во првиот дел се вклучени прашањата од статистичката математика, како статистички заклучоци и теоријата maximum likelihood, во вториот дел прашањата на линеарните модели како простата и повеќекратната линеарна регресија, хетероскедастичност, автокорелација, ендеогеност, инструментални променливи, во третиот дел вклучува нелинеарните модели како нелинеарните методи на најмалите квадрати и генерализираниот метод, а во четвртиот дел временските серии како стационарниот и стохастичкиот процес, моделот ARIMA(p,d,q) и векторскиот авторегресионен модел (VAR).

- **Монетарна економија**

Содржина на предметната програма: - Теорија на кредитните форми и структура на каматните стапки - Финансиските инструменти и финансиските пазари - Креирање на парите и понудата на парите - Побарувачката на парите и односот со реалниот сектор, - Монетарна анализа и креирање на монетарните политики, - Креирање на парите и инфлацијата, - Девизниот курс и влијанието врз економијата, - Монетарниот систем во Македонија и примена на монетарните модели, - Монетарните конвергентни политики - Меѓународните монетарни односи и импактот врз националната економија, - ЕМУ - Европската монетарна унија - предизвиците и перспективите, - Меѓународните монетарни системи и институции - ММФ, СБ, ЕБРД, ИФЦ и сл.

- **Јавни финансии**

Содржина на предметната програма: - Суштината и значењето на јавните финансии; - Идеолошките (теоретски) аспекти на јавните финансии; - „Големината“ на владата од аспект на јавните финансии; - Економија на јавниот сектор; - Алокативна функција; - Редистрибутивна функција; - Државна регулација на јавниот сектор; - Екстерналии и видови; - Позитивна анализа на јавните финансии; - Улогата на теоријата; - Методи на емпириска анализа (интервјуа, експерименти и економетриски студии); - Нормативна анализа на јавните финансии; - Економија на благосостојба; - Економија на типична размена; - Економија на производство; Јавните приходи како и јавните расходи, споредбени аспекти на даночниот систем, - Даночните ефекти во однос на: ефективноста, распределбата, стабилноста и развојот, сопствените интереси на јавниот оператор; - Сиромаштија, социјална заштита, социјално осигурување и здравствена заштита; - Редистрибуција на јавните приходи; - Програми на социјално осигурување; - Програми на социјална заштита; - Програми на здравствена заштита; - Други јавни програми кои се финансираат од јавните приходи; - Споредбени аспекти, трендови и проблеми; - Анализа на случаи во политиката на јавните расходи: Образование, Здравство, Социјална заштита. - Методите на мерење и сл.

- **Меѓународна економија**

Меѓународната економија претставува научна дисциплина која е во постојана експанзија. Денешните финансиски пазари се во вистинска смисла глобални. Ниеден студент кој ги изучува економ-мијата и финансиите не може наполно да ги разбере современите движења во националните економии и светската економија без соод-ветни знаења од меѓународните финансии. Темите кои ги обработува овој предмет - проблематиката на платно-билансните движења, детерминантите на девизните курсеви, факторите кои стојат зад меѓународните текови на капиталот, делов-ната филозофија на мултинационалните компании и на меѓународните финансиски институции итн. - одамна не се предмет на интересирање само на мали групи академски економисти или специјализирани професионалци.

- **Меѓународни финансии**

Меѓународните финансии претставуваат научна дисциплина која е во постојана експанзија. Денешните финансиски пазари се во вистинска смисла глобални. Ниеден студент кој ги изучува еконо-мијата и финансии не може на полно да ги разбере современите движења во националните економии и светската економија без соод-ветни знаења од меѓународните финансии. Темите кои ги обработува овој предмет - проблематиката на платно-билансните движења, детерминантите на девизните курсеви, факторите кои стојат зад меѓународните текови на капиталот, делов-ната филозофија на мултинационалните компании и на меѓународните финансиски институции итн. - одамна не се предмет на интересирање само на мали групи академски економисти или специјализирани професионалци.

- **Напреден инвестиционен менаџмент**

Целите на предметот се проширување на знаењата на основните концепти кон разбирање посложени вистински инвестиции, финансиски хартии од вредност и напредни можности за инвестирање во контекст на современите пазари, како и развивање вештини и алатки за да служат како сеопфатни професионални инвестициони менаџери во име на кој и да било поединец или корпоративен инвеститор. На крајот на овој предмет кандидатите треба: - Да ги разбираат релевантните теории за утврдување инвестиционен ризик и стапка на враќање; - Да применуваат статистичка методологија потребна за развој на квантитативни модели; - Да применуваат различни основни и напредни модели за оценување различните типови инвестиции.

- **Напредно финансиско сметководство**

Предметот е дизајниран за да се постигнат следниве цели: Етички кодекс и напреден стандард на известување, сметководство на процесот на деловна комбинација со соодветно фокусирање на поврзаност на МСС и МСФИ, изготвување консолидирани сметководствени извештаи и нивна содржина, должина и широчина на периодичните финансиски извештаи, известување за сегментите и моделот на јавното сметководство и сметководство на човечки ресурси.